

Fővárosi Ítéltábla
5.Bhar.32/2008/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, a 2008. év április hó 25. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

V É G Z É S T:

A *közúti baleset gondatlan okozásának vétsége* miatt *a vádlott* ellen indult büntetőügyben a Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 6.Bf.184/2006/25. számú ítéletét *helybenhagyja*.

Megállapítja, hogy a harmadfokú eljárás során felmerült **10.800,-** (tízezer-nyolcszáz) **forint** büntügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S:

A Balassagyarmati Városi Bíróság a vádlott bűnösségét közúti baleset gondatlan okozásának vétségében állapította meg a 2006. év július hó 11. napján kihirdetett B.636/2004/34. számú ítéletével, ezért őt 1 évre próbára bocsátotta, egyben kötelezte az eljárás során felmerült büntügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére a kiszabott büntetés súlyosítása végett, pénzfőbüntetés kiszabásáért, míg a vádlott felmentés végett jelentett be fellebbezést.

A Nógrád Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2007. év szeptember hó 05. napján kihirdetett 6.Bf.184/2006/25. számú ítéletével az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a vádlottat az ellene emelt vád alól felmentette, egyben megállapította, hogy a büntügyi költséget az állam viseli.

A másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás felülvizsgálata során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása a Be. 351.§ (2) bekezdés b) pont II. fordulata szerint részleges megalapozatlanságban szenved és az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget kellő mértékben.

Ennek kiküszöbölése végett a másodfokú bíróság bizonyítást vett fel, melynek keretében meghallgatta a vádlottat, valamint az ügyben eljáró három műszaki szakértőt. Ezen túlmenően újabb orvos-szakértői vélemény szerzett be a sértett sérülésének maradandóságára vonatkozóan.

A felvett bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság tényállását azzal egészítette ki, hogy a baleset időpontjában a vádlott által vezetett gépjármű előtt és mögött is haladtak gépkocsik. Kiegészítette a tényállást azzal is, hogy a vádlott által vezetett gépkocsi sebessége a gyalogos átkelőhely megközelítésekor a 36 km/h-át nem haladta meg. Megállapította azt is, hogy az útestre lelépő a sértett a vádlott számára a jobb oldalon álló autók takarása miatt nem volt észlelhető a járdáról történő lelépés pillanatában. Megállapította, hogy a sértett futva haladt át az útesten az útestre lépése azonban nem a gyalogos átkelőhelyen történt, hanem annak a vádlotti haladási iránytól lévő túlsó végétől a városközpont irányába. A sértett ezt követően átlósan kívánt áthaladni az útesten, eközben érintve a gyalogos átkelőhelyet. A másodfokú bíróság ítéleti tényállása tartalmazta azt is, hogy a baleset csak akkor lett volna elkerülhető a vádlott számára, ha 26 km/h-ás sebességgel közelíti meg a gyalogos átkelőhelyet, és azonnal vészfékezést alkalmaz. A kiegészített tényállás alapján a másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a vádlott részéről nem állapítható meg kétséget kizáróan a KRESZ 43.§ (1) és (2) bekezdésének megsértése, amely közvetlen okozati kapcsolatba lenne hozható a bekövetkezett balesettel. Erre hivatkozással a vádlottat felmentette.

A másodfokú határozat ellen az ügyész jelentett be fellebbezés a vádlott terhére a bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása végett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.804/2007/2. számú átiratában a fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. A másodfokú bíróság ítéletét a Be. 351.§ (2) bekezdés c) pontjába, a 373.§ (1) bekezdés III/a. pontjában, valamint a 376.§ (1) bekezdésében meghatározott okokból megalapozatlannak tartotta. Kifejtett álláspontja szerint a bíróságok egyre kevesebb figyelmet szenteltek az eljárás előrehaladtával az egybehangzó bizonyítékokra és a később felmerülő ellentmondásokat az egyes bizonyítékok között nem oldották fel. Így nem adták a bíróságok kellő indokát annak, hogy tanú 1. azon vallomásának, mely szerint a vádlott a gépkocsival mindenképpen 50 km/h-át meghaladó sebességgel közlekedett miért nem fogadták el. Ugyancsak nem indokolták meg körültekintően azt sem, hogy a gyalogos átkelőhely előtt álló zárt szekrényű kisteherautó gyalogos átkelőhelytől való távolságát miért jelölték meg egyre kisebb távolságban az idő előrehaladtával. Nem került értékelésre ezzel kapcsolatosan az sem, hogy a helyszínrajz - amely a gyalogos átkelőhely előtt parkoló járművet egyáltalán nem jelölt - miért nem nyert elfogadást a tényállás megállapításakor. Az ügyészi átirat külön kiemeli, hogy az eljárásban először bevont szakértő 1. igazságügyi műszaki szakértő a szakvéleményében 57 km/h-ás megközelítési sebességet állapított meg és szakvéleménye szerint a vádlottat késedelem is terhelte a jobbról útestre futó

gyerek észlelésével kapcsolatosan. Ennek ellenére sem az első- sem a másodfokú bíróság nem adta kellő indokát annak, hogy ezzel, illetve a szakértő 2. által adott szakvéleménnyel szemben a tényállást miért szakértő 3. véleményére alapítottan állapították meg.

Az első- illetve a másodfokú határozatokban szereplő azon megállapítást, mely szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok „egybehangzóak voltak” nem helytálló. Ugyancsak nem indokolták meg az eljáró bíróságok azt sem, hogy a balesetet követő helyszínelés hiányosságait, annak helytelen voltát milyen bizonyítékok alapján állapították meg akkor, amikor annak lefolytatását a baleset bekövetkezését követően a jelenlévő vádlott és a tanúk az eljárás későbbi szakaszában pedig sem szakértő 1., sem pedig szakértő 2. szakértők nem kifogásolták.

Az ügyészi átiratban kifejtettek szerint tehát sem az első- sem a másodfokú bíróság nem vette figyelembe a fenti ellentmondásokat, nem oldotta fel a bizonyítékok között fellelhető ellentéteket és teljes mértékben adós maradt annak megindokolásával is, hogy miért csak a vádlott javára szóló bizonyítékokat értékelte, figyelmen kívül hagyva az ezzel ellentétes tartalmú bizonyítékok körét. Mindezek alapján az ügyészi álláspont szerint az ítéletek felülbírálatra alkalmatlanok, ezért mind az első- mind a másodfokú határozat hatályon kívül helyezésére és új eljárás lefolytatására tett indítványt.

A vádlott a nyilvános ülésen - az írásban benyújtott észrevételét fenntartva - a másodfokú határozat helybenhagyását kérte védőjével együtt. Az írásbeli beadványban kifejtettek szerint a vádlott már a baleset bekövetkezése után végzett helyszínelés során kifogásolta annak szakszerűségét. Vitatta, hogy gépjárműve a helyszínen féknyomot hagyott volna, vitatta, hogy a gyerek elütésére a gyalogos átkelőhelyen került sor, továbbá vitatta a gyerek földre kerülésének helyét is. A beadványban kifejtett álláspontja szerint már a helyszínen arra hivatkozott, hogy a gyerek elütésére a gyalogos átkelőhely után azon a helyen került sor, ahol a gépkocsijának sárvédőjéről sár pergett az útestre a gyerekekkel való ütközés következtében. A vádlott kifejtett álláspontja szerint kifogásait - melyeket az eljárás minden szakaszában fenntartott - nem vették figyelembe azok mellőzésére elfogadható indokot a hatóságok nem szolgáltattak, így az iratok között található helyszínrajz és az azon alapuló elsőfokú ítéleti tényállás is helytelen. Éppen ezért fikciókon alapszik az első két szakértői vélemény is, amely az elsőfokú eljárásban a bűnösségének megállapítását eredményezte. Összességében a vádlott és védője a másodfokú határozat helybenhagyását indítványozták arra hivatkozva, hogy a vádlott számára a gyerek a parkoló járművek takaró hatása miatt nem volt észlelhető, a gyalogos átkelőhelyet megközelítő haladási sebessége a 36 km/h-át nem haladta meg, így az kellően óvatosnak tekintendő ezek alapján pedig a bekövetkezett balesetért őt semmilyen felelősség nem terhelheti.

Az ügyészi fellebbezés nem vezetett eredményre.

A harmadfokú bíróság az ügyészi fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást a Be. 387.§ (1) bekezdése szerinti terjedelemben bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy mind az első- mind pedig a másodfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályok megtartva folytatta le.

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a másodfokú bíróság által kiegészített és eszerint a harmadfokú eljárásban felülbírált ítéleti tényállás a következő volt:

A vádlott 2003. év november hó 21. napján 10 óra 40 perc körüli időpontban a város lakott területén az úton haladva másik város felől a városközpont irányába vezette a forgalmi rendszámú Hyundai típusú személygépkocsit jó látási és útviszonyok mellett. A gépkocsi előtt mintegy 20 méter távolságra egy IFA tehergépkocsi, a vádlotti gépjármű mögött pedig több gépjármű haladt a városközpont irányába, míg a vádlott gépkocsijával szemben a gyalogos átkelőhely térségében egy Skoda típusú személygépkocsi közlekedett.

Az utcán lévő állateledel bolt előtti kijelölt gyalogos átkelőhelyet megközelítve a vádlott járművének sebessége a 36 km/h sebességet semmiképpen nem haladta meg.

Ugyanebben az időben lépett ki az állateledel boltból a gyermekkorú a sértett és futva a gyalogos átkelőhely felé haladt, majd a vádlott menetiránya szerinti jobb oldalról figyelmetlenül lépett le az úttestre is. A sértett úttestre lépése nem a gyalogos átkelőhelyen, hanem annak - a vádlott haladási irányát tekintve - a túlsó végétől a városközpont irányába történt. Ezt követően a sértett átlósan kívánt áthaladni az úttesten, érintve a gyalogos átkelőhelyet is.

Lelépésekor a haladási irányát tekintve balról érkező vádlotti gépkocsi látótávolságon belül volt, míg a vádlott számára a jobb oldalon álló autók takarása miatt a gyerek nem volt észlelhető.

A vádlott a sértett váratlan felbukkanása után fél másodperccel a kormányt balra rántotta és intenzíven fékezett, azonban az addigra mintegy 1,7 méter utat megtett gyalogost a forgalmi sávjában a gyalogos átkelőhely városközpont irányába eső szélén a gépkocsi elülső részével elütötte.

A baleset akkor lett volna elkerülhető, ha a vádlott 26 km/h sebességgel közelíti meg a gyalogos átkelőhelyet és a sértett észlelésekor azonnal vészfékezést alkalmaz.

A baleset következtében a sértett a jobb comb testének nyílt törését, a bal sípcsont testének törését, agyrázkódást és hámphorzsolós sérüléseket szenvedett el. A sérülések gyógytartama 8 napon túli, a tényleges gyógytartam 6 hónapra tehető, mely sérülésekkel kapcsolatban sem maradandó fogyatékoság, sem súlyos egészségromlás nem állapítható meg.

A baleset során a gyermekkorú sértett megszegte a KRESZ 21.§ (6) bekezdését, ugyanakkor az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy a vádlott megszegte a KRESZ 43.§(1) és (2) bekezdésében írtakat.

A harmadfokú bíróság a felülbírálat során - figyelemmel az iratok tartalmára - megállapította, hogy mind az első- mind pedig a másodfokú határozattal megállapított tényállás részben megalapozatlan, hiányos.

Ezt a megalapozatlanságot, hiányosságot azonban a harmadfokú eljárásban az iratok tartalma alapján ki lehetett küszöbölni a Be. 388.§ (2) bekezdésében írtak alapján.

A harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság által megállapított tényállás a következők szerint helyesbíti:

A Nógrád Megyei Bíróság ítéleti tényállását kiegészíti azzal, hogy a baleset helyszíne lakott területen belüli egyenes vonalvezetésű főútvonal, irányonként egy-egy forgalmi sávval.

A harmadfokú bíróság a másodfokú ítélet 3. oldal 4. bekezdésében írtakat, amely a sértett lelépéskori láthatóságára vonatkozik - a tényállásból kirekeszti mivel az abban írtak a másodfokú ítélet 5. oldal utolsó - egyébként helytálló, valamennyi szakértő által alátámasztott - megállapításával ellentétes. A szakértők ugyanis abban megegyeztek, hogy a gyalogos átkelőhely előtt az úttest jobb oldalán parkoló jármű a vádlott számára a gyalogos átkelőhelyet, illetve annak nagyobb részét egyáltalán nem takarta.

Ugyancsak kirekeszti a harmadfokú bíróság a másodfokú ítélet 3. oldal 5. bekezdésében a gyerek úttestre lépésének helyével és az áthaladásának szándékolt irányával kapcsolatos ténymegállapításokat, mivel azok valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékkal ellentétes tartalmúak. A másodfokú bíróság erre vonatkozóan indokolási kötelezettségének sem tett eleget, mivel nem jelölte meg, hogy ezek a ténymegállapítások mely bizonyítékokon alapulnak és azokat miért fogadta el, szemben a többi ellentétes tartalmú bizonyítékkal.

A gyermek úttestre lépésének helyét tanú 2., tanú 1. tanúk, valamint szakértő 1. és szakértő 2. szakértők is a gyalogos átkelőhely városközpont felé eső széléhez közel, a gyalogos átkelőhelyen jelölték meg, megállapítva, hogy azon a sértett kissé átlós irányba - a gyalogos átkelőhely széle felé közelítve kívánt áthaladni. Az is megállapítható, hogy ez az irány volt megfelelő a gyermek lakóhelyének megközelítéséhez is.

Kétségtelen, hogy a szakértő 3. a szakvéleményében ezzel ellentétesen tett olyan megállapítást, hogy a gyerek a gyalogos átkelőhely után parkoló piros gépjármű előtt lépett le az úttestre és onnan visszafelé haladva kívánta a gyalogos átkelőhelyet érinteni, ez azonban, csak mint egy lehetséges fikció merült fel, amelyet azonban a többi szakértő nem erősített meg, a helyszínrajz, valamint a baleset szemtanúinak vallomása pedig egyenesen cáfol.

Ugyanakkor a harmadfokú bíróság a három szakértői vélemény, valamint tanú 1. és tanú 2. vallomásai alapján kiegészíti a tényállást azzal, hogy a gyerek a gyalogos átkelőhely városközpont felé esőszéléig az utat a járdán, az úttesttel párhuzamosan futva tette meg, majd ott irányt változtatva futott le az úttestre.

A másodfokú bíróság határozatának jogi indokolását az ítéletábra a következők szerint pontosítja:

Az ítéletábra maradéktalanul egyetért azzal a másodfokú ítéleti megállapítással, amely a baleseti helyszínelés pontatlanságára vonatkozik. Megállapítható, hogy a helyszínrajz nem rögzítette a vádlott és a tanúk által már a baleset bekövetkezésekor is említett azon tényt, hogy a gyalogos átkelőhely előtt zárt terű kisteher-gépkocsi tartózkodott. Nem rögzítette ezen túlmenően ennek a parkoló járműnek a távolságát sem, amely távolságot a balesetet követő közvetlen időpontban a tanúk 30-40 méteres távolságban jelöltek meg. Ebből eredt, hogy az eljárás előrehaladtával ennek a járműnek a gyalogos átkelőhelytől való távolságát a tanúk egyre változó és folyamatosan csökkenő mértékben határozták meg. Ugyancsak elmondás és bemutatás alapján került meghatározásra a gyalogos elütésének és a sértett úttestre esésének helye is. A helyszínelés során azonban nem rögzítették pontosan, hogy ezen túlmenően az elütés, illetve az esés helyét más nyomokból is megkísérelték volna pontosan meghatározni. A helyszínelés alkalmával nem került rögzítésre az eljárás későbbi szakaszában a vádlott védekezésében döntő érvként használt sár lehullás ténye, annak helye és az esetleges elütéssel való összefüggése sem.

Mindebből következően megállapítható, hogy a három igazságügyi műszaki szakértő a szakvéleményben más-más kiindulási pontot használva próbálta a bekövetkezett balesetet rekonstruálni. Az első szakértő az előbbiek szerinti pontatlan helyszínrajz adataiból, a második szakértő a gépjármű végső megállási helyéből, míg a harmadik szakértő a sértett földre kerülési helyéből kiindulva rekonstruálta a történeteket. Ennek során értelemszerűen más és más adatokkal dolgoztak, és ez eredményezte, hogy a gépjármű haladási sebessége, az elütési sebesség, és az elütés helye is eltérő az egyes szakvéleményekben.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a helyszínelés hiányosságai egy megismételt eljárás során sem pótolhatóak, így nem várható, hogy a megismételt eljárás során olyan objektív adat kerül elő, amely a szakvélemények közötti eltéréseket egyértelműen kiküszöbölné.

Mindezekon túlmenően az ítéletábra a következőkre kíván rámutatni.

A másodfokú bíróság által megállapított haladási sebességgel a gyalogos átkelőhely felé közeledő járműből a vádlott számára az állateledel boltból kilépő, a járdán az úttesttel párhuzamosan szaladó gyerek sértett a szakértői megállapítások szerint nem volt észlelhető. Az ítéletábra álláspontja szerint azonban abban az esetben, ha a vádlott a járdán szaladó gyereket látja, akkor sem kellett arra számítani, hogy a

sértett az átkelőhely túlsó széléig - tehát a gyalogos átkelőhely szélességét már szinte elhagyva - hirtelen irányt változtat, és egy pillanatnyi megtorpanás után a gyalogos átkelőhely távolabbi szélén az úttestre fut.

A vádlott a gyalogos átkelőhelyhez közeledve áthaladásra váró gyalogost, sem a menetirány szerinti jobb, sem a baloldalon nem látott, így őt fokozott óvatosság nem terhelte a gyalogos átkelőhely megközelítésekor. Hangsúlyozni kívánja az ítélőtábla, hogy a veszélyhelyzet a gyerek úttestre lépésével kezdődött, ez pedig a vádlott haladási sebességéhez mérten mindenképpen féktávolságon belül történt.

Az ügyész által felhívott eseti döntések az adott ügyre azért nem vonatkoztathatók, mert minden esetben a gyalogos átkelőhely szélén félreérthetetlenül áthaladásra váró gyalogosokról - gyerekekről - van szó.

Az ügyész által felhívott eseti döntések az adott ügyre azért nem vonatkoztathatók, mert minden esetben a gyalogos átkelőhely szélén félreérthetetlenül áthaladásra váró gyalogosokról - gyerekekről - van szó.

Kétségtelen, hogy a KRESZ 43.§ (1) bekezdésének értelmében a kijelölt gyalogos átkelőhelyen a járművel a gyalogosnak elsőbbséget kell adni, és ugyanezen paragrafus (2) bekezdése szerint a kijelölt gyalogos átkelőhelyet járművel csak fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel szabad megközelíteni, méghozzá oly módon, hogy a vezető az elsőbbségadási kötelezettségének a szükségeshez képest megállással is eleget tudjon tenni.

A vádlott jelen esetben 36 km/h sebességgel közelítette meg a gyalogos átkelőhelyet, amely az adott forgalmi viszonyok között eltúlzottnak semmiképpen nem tekinthető. Ismételten hangsúlyozandó az is, hogy az úttesttel párhuzamosan a járdán futó gyerek a gyalogos átkelőhelyen történő hirtelen áthaladására semmi nem utalt, így megállapítható az is, hogy a vádlott nem számíthatott a gyerek hirtelen irányváltoztatására, és a gyalogos átkelőhelyen történő lefutására.

Mindezekre figyelemmel helyesen jutott a másodfokú bíróság arra a megállapításra, hogy a vádlott részéről nem bizonyítható olyan gondatlan magatartás, amely a büntetőjogi felelősségét megalapozná, ezért a harmadfokú bíróság a Nógrád Megyei Bíróság ítéletét a Be. 397.§-a alapján helybenhagyta.

Budapest, a 2008. év április hó 25. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

. Halász Irén sk.
előadó bíró

. Magócsi István sk.
bíró

A Nógrád Megyei Bíróság 6.Bf.184/2006/25. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 5.Bhar.32/2008/5. számú végzésével a mai napon jogerőre emelkedett.

Budapest, 2008. év április hó 25. napján

Dr. Lassó Gábor s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Pécsi Orsolya
tisztviselő